

FOTOWOLTAIKA, NAJBARDZIEJ ZE
WSZYSTKI TECHNOLOGII OZE,
STYMULUJE SPADEK BEZPROBOCIA

Wpływ rozwoju branży
fotowoltaicznej na
powstawanie nowych
miejsc pracy w Polsce

Polskie Stowarzyszenie Energetyki
Słonecznej w Warszawie

Na podstawie opiniotwórczego raportu pt. „*Renewable Energy and Jobs – Annual Review 2015*” wynika, że branża OZE to znaczący pracodawca w skali globalnej, a tylko w ciągu ostatniego roku zatrudnienie w tej branży wzrosło o ponad milion miejsc pracy i wynosi obecnie około 8 mln osób.

Spośród wszystkich technologii OZE niekwestionowanym liderem pozostaje energetyka słoneczna, generująca prawie 2,5 miliona miejsc pracy. W opinii specjalistów IRENA ten wzrost zatrudnienia jest spowodowany spadkiem kosztów technologii słonecznej, co w efekcie doprowadziło do stworzenia większej ilości miejsc pracy w obszarze działalności EPC (budowa i montaż) oraz Operations&Maintenance, czyli eksploatacji i konserwacji. Znacząca część nowo tworzonych miejsc pracy ma charakter wysoko wykwalifikowanych, specjalistycznych stanowisk, które to obsadzane są głównie przez absolwentów z wyższym wykształceniem technicznym.

Wśród krajów zatrudniających najwięcej personelu w sektorze OZE dominują rynki, na których panuje boom na rozwój „zielonej energii” tj. Chiny, Stany Zjednoczone, Brazylia czy Niemcy. Ponadto istotny wzrost w sferze zatrudnienia OZE zauważono na rynkach wschodzących takich jak Malezja czy Bangladesz, co może być pozytywnym sygnałem dla Polski w kontekście nowej ustawy OZE i związanym z nią oczekiwanym rozkwitem energetyki słonecznej. Obecnie tocząca się debata na temat przyszłości źródeł energii w Polsce, zdaje się kompletnie pomijać fakt, iż to fotowoltaika ma szansę na stworzenie największej liczby miejsc pracy w Polsce spośród wszystkich technologii OZE i to szczególnie na obszarach borykających się z ponadprzeciętną stopą bezrobocia (np. Podkarpacie, Lubelskie).

Szacuje się że w najbliższych latach trend wzrostowy w zakresie zatrudnienia w sektorze OZE będzie kontynuowany, głównie ze względu na rozwój technologii oraz redukcję kosztów. Stabilne i przewidywalne mechanizmy wsparcia, np. uchwalony w ramach nowej ustawy OZE system aukcyjny, mogą odegrać kluczową rolę w zwiększeniu zatrudnienia na rynku fotowoltaiki. Przy okazji publikacji raportu IRENA, autorzy wskazują, że w następstwie stopniowego zwiększania udziału energii OZE w globalnym miksie energetycznym, zatrudnienie w ciągu kolejnych 15 lat podwoi się i w 2030r. osiągnie liczbę ponad 15 milionów miejsc pracy globalnie.

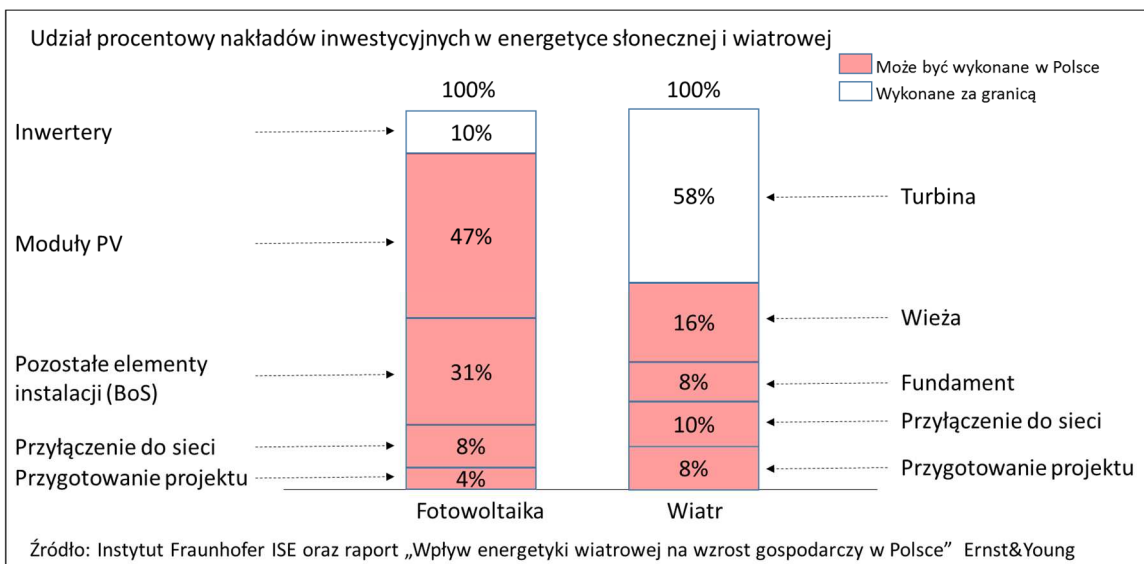
Analogiczna analiza dla rynku polskiego wskazuje, iż OZE a w szczególności fotowoltaika może w bardzo krótkim czasie (tj. na przestrzeni 18 miesięcy) stworzyć kilkanaście tysięcy wysoko i średnio wykwalifikowanych miejsc pracy. Znaczna część z tych nowych miejsc pracy zostanie stworzona na obszarach wiejskich i małych miast (to tam powstawać będą elektrownie słoneczne). Ponadto, co warto podkreślić, większość z tych miejsc pracy będzie tworzona przez małe firmy polskie, a często przez indywidualnych przedsiębiorców oraz rolników z obszarów, do które typowo inwestycje i wzrost gospodarczy rzadziej docierają, niż do centrów biznesu i przemysłu.

Większość z tych nowych miejsc pracy zostanie zaoferowana absolwentom szkół wyższych (technicznych) wchodzącym na rynek pracy. Jednocześnie takiemu dynamicznemu tworzeniu miejsc pracy będzie towarzyszył transfer zaawansowanego „know how” w jednej z najbardziej przyszłościowych dziedzin gospodarki.

FOTOWOLTAIKA BĘDZIE STYMULOWAĆ GOSPODARKE POLSKI BARDZIEJ NIŻ INNE TECHNOLOGIE OZE

Rozwój fotowoltaiki będzie miał pozytywny wpływ na rozwój polskiej gospodarki. Już obecnie inwestorzy mogą wybrać rozwiązania, które w 90% kosztów inwestycyjnych będą pochodzić z Polski. Z raportu Instytutu Energetyki Odnawialnej "Rynek fotowoltaiczny w Polsce 2012" wynika, że w Polsce już kilka lat temu działało 14 producentów wytwarzających moduły fotowoltaiczne (np. SELFA GE S.A. czy Georyt Solar) . Jak oszacowano ich maksymalna moc produkcyjna wynosi 580 MW rocznie co jest wystarczającą ilością na pokrycie zapotrzebowania w Polsce, więc wbrew powszechnej opinii panele z Chin nie muszą okazać się dominującym źródłem pochodzenia, tym bardziej, iż Unia Europejska chroni rynek wspólnoty poprzez mechanizmy anty-dumpingowych minimalnych cen importu na panele produkcji chińskiej.

Oprócz producentów modułów, inne branże również zwiększą zatrudnienie by zrealizować inwestycje PV - developerzy, firmy budowlane, dostawcy konstrukcji mocujących (np. Remor S.A.), producenci stacji transformatorowych i okablowania (np. ZPUE S.A., ENCO Sp. z o.o.). Poniższy wykres przedstawia porównanie źródła (kraju) pochodzenia poszczególnych składników inwestycji w instalację wiatr (on shore) oraz instalację fotowoltaiczną.

FOTOWOLTAIKA MA CHARAKTER ROZPROSZONEGO ŹRÓDŁA

Wspieranie technologii fotowoltaicznej doprowadzi do rozwoju rozproszonych systemów energetycznych, które w przeciwieństwie do scentralizowanego modelu energetyki dominującego w XX wieku, są w naszej opinii przyszłością Polski. Wsparcie modelu scentralizowanego przez generowanie energii w systemie rozproszonym jest obecnie ważną i dynamicznie rozwijającą się gałęzią elektroenergetyki na całym świecie. W związku z powyższym, promowanie projektów fotowoltaicznych i dbanie o ich prawidłowe funkcjonowanie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa energetycznego Polski.

Ponadto, w przeciwieństwie do innych źródeł „niestabilnych”, w szczególności farm wiatrowych, charakterystyka generacji rozproszonej w źródłach fotowoltaicznych o mocy do 1MW polegająca na ich współpracy z siecią dystrybucyjną lub bezpośrednim zasilaniu odbiorców powoduje, że większość wyprodukowanej energii w takich instalacjach jest konsumowana na bieżąco, ograniczając w ten sposób straty w sieciach przesyłowych, jak również koszty wynikające z konieczności ich modernizacji.

ENERGETYKA SŁONECZNA LEKARSTWEM NA PROBLEMY Z REZERWĄ MOCY

W świetle wydarzeń lata 2015 tj. ograniczenia dostaw energii elektrycznej przez operatora sieci przesyłowych, spółkę **Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.**, jak również przyjęcie przez Radę Ministrów Rozporządzenia w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej nasuwa się pytanie, w jaki sposób uniknąć podobnych sytuacji w przyszłości? Odpowiedź wydaje się być prosta – zwiększyć udział instalacji słonecznych (fotowoltaicznych) w produkcji energii elektrycznej w ramach koszyka odnawialnych źródeł energii.

- *Energia elektryczna ze słońca jest produkowana dokładnie w godzinach kiedy ją potrzebujemy (w przeciwieństwie do produkcji energii z wiatru, która jest produkowana w godzinach kiedy popyt na energię spada) – zakłady przemysłowe oraz budynki użyteczności publicznej posiadają profil zapotrzebowania na energię elektryczną o kształcie bardzo zbliżonym do krzywej produkcji z fotowoltaiki; w ten sposób godziny letniego szczytu konsumpcji pokrywają się z godzinami najwyższej produkcji z PV tj. pomiędzy 10.00 a 17.00, czyli w czasie, w którym PSE wprowadziło ograniczenia w dostawach energii. Według ekspertów obecnie w polskim systemie energetycznym potrzeba 1-2 GW mocy, aby uniknąć podobnych sytuacji w przyszłości. Przy zrównoważonym rozwoju rozproszonych elektrowni PV w postaci przydomowych mikroinstalacji oraz małych i średnich instalacji o mocy do 1MW, lokalizowanych na terenie całego kraju, energetyka słoneczna jest w stanie wypełnić lukę systemową w ciągu maksymalnie 2-3 lat. Dodatkowo jest to dużo tańsze rozwiązanie niż wypełnianie całej luki za pomocą turbin gazowych, które powinny być wyłącznie dopełnieniem do energetyki słonecznej.*
- *Odciążenie sieci przesyłowych – upały mają negatywny wpływ na funkcjonowanie wyeksploatowanych sieci przesyłowych w Polsce powodując ich przeciążenie i tym samym ograniczenie w dostawach prądu. Charakterystyka generacji rozproszonej w źródłach fotowoltaicznych polegająca na ich współpracy z siecią dystrybucyjną lub bezpośrednim zasilaniu odbiorców powoduje, że większość wyprodukowanej energii w takich instalacjach jest konsumowana na bieżąco, ograniczając w ten sposób straty w sieciach przesyłowych, jak również koszty wynikające z konieczności ich modernizacji.*

Mamy nadzieję, że zaistniała sytuacja na rynku energii będzie pretekstem do głębszej refleksji na temat wykorzystania energetyki słonecznej jako źródła zapewniającego dywersyfikację źródeł energii, bezpieczeństwo energetyczne w skali nie tylko lokalnej, ale i regionalnej, a nawet w perspektywie długookresowej, w skali krajowej. Strategia koncentracji wyłącznie na energii wiatrowej w ramach OZE pokazała jak błędne jest budowanie monolitycznej struktury produkcji energii.

Biorąc pod uwagę, że obecne ograniczenie dostaw energii elektrycznej nie jest zjawiskiem jednorazowym i jego wystąpienie jest nieuniknione w kolejnych latach ze względu na przestarzałe konwencjonalne bloki energetyczne, stale zwiększające się zapotrzebowanie na energię elektryczną (szczególnie w szczycie letnim) jak również rosnące temperatury będące efektem zmian klimatycznych oraz uwzględniając spadek kosztów technologii fotowoltaicznych, wdrażanie i promocja rozproszonych instalacji przetwarzających energię promieniowania słonecznego w energię elektryczną wydaje się naturalnym kierunkiem rozwoju polskiego systemu energetycznego.